

Ann-Katrin Olsen:

Med bakgrunn fra folkløstikk, er det ikke grenser

for hvilke morsomme jobber man kan få. Selv er jeg ihvertfall veldig fornøyd med gamle Oslo Ladegård som arbeidsplass!

Oslo Ladegård er et hus med drøyt 800 års historie, og med dertil hørende spøkelser fra ulike tidsaldre! Huset er reist på ruinene etter Bisp Nikolas´ borg fra tidlig på 1200-tallet, og arkeologene tror den flotte hvelvkjelleren vår er restene av biskopens vinterhall. Dette var etter alt å dømme det eneste oppvarmede rommet i hele det store anlegget – noe å tenke på når vi klager over stømpriser og kalde vintere idag..? Her kan vi fortsatt danne oss et inntrykk av hvordan biskopens hird har hatt det her i det flakkende lyset fra oljekolene, og forestille oss luktene, lydene, balladene og historiene fra lange vinterkvelder.

Etter reformasjonen ble borgen delvis rasert, og et nytt hus ble reist på de gamle murrestene på slutten av 1500-tallet. Men Ladegården som vi ser den idag, er nesten ny... Den ble bygd etter en brann i 1720-årene, ca.100 år etter den siste, store bybrannen. Man kan kanskje si at ”the city had left the building”...

Flyttingen av landets hovedstad ble gjennomført i 1624 etter ordre fra Christian IV, og den nye byen ved foten av Akershus festning fikk som kjent navnet Christiania. Men her ute het det fortsatt Oslo, og Ladegården lå og tronte blant bølgende jorder, noen veier, og et og annet hus.

Idag er hovedbygningen Oslo Rådhus´ representasjonslokale. Men vi på Ladegårdens Middalderkontor arrangerer også konserter og omvisninger, samt enkelte kulturkvelder og o.l. for bedrifter og foreninger. Konsertene holdes annenhver onsdag, og det er særlig tidligmusikk som presenteres. I skrivende stund sitter jeg og gleder meg til Vox Antiquas framføring av middelaldermanuskriptet Carmina Burana i kveld! Så får vi bare håpe at Pabberten og Den grå damen, husets spøkelser, holder seg diskret i bakgrunnen også denne gangen. Nå er det svært lenge siden noen har rapportert om møter med middelalderkrømtet Pabberten (navnet skal være en forvanskning av ordene *pater* og *abbed*). Og etter hva jeg har forstått, er det noe vi bare skal være glade for... Kanskje den ulykksalige, geistlige selvmorderen

endelig har fått fred? Eller kanskje er det den yngre, mer myndige Grå damen som har kommandert ham i ro? Vår antakelse er at de begge setter pris på litt liv og musikk i huset, og at de er glade for at folk endelig har fått øynene opp for hvilken perle dette huset er, og hvor mye spennende historie(r) som ligger i det eldste Oslo!

I dette innholdsrike huset er det altså at NFL har sine lokaler! Og den mest presise observasjonen av Den grå damen som jeg kjenner til, skriver seg fra nettopp den delen av bygningen. Jeg hadde holdt en omvisning i huset, og da jeg var ferdig, kom en eldre dame bort til meg. Hun kunne fortelle at hennes tante hadde bodd

her tidlig på 1900-tallet, da Norges Hovedjernbaner eide Ladegården. En gang, da hun som liten pike var på besøk hos tanten, skjedde det noe underlig.

Selv hadde hun sittet på gulvet og lekt, mens tanten satt i stolen sin fordypet i noe håndarbeid. Så plutselig kommer det en fremmed dame gjennom rommet. Hun er iført en litt alderdommelig, mørk kjole, og sier ingen ting, beveger seg bare rolig gjennom stuen og blir borte. ”Hvem var det?” spør den lille piken nysgjerrig. Først da skotter tanten opp fra håndarbeidet, og svarer: ”Det? Åh, nei det var bare Den grå damen, det!”

Har noen lyst til å høre mer om Ladegården eller Oslos middelalderby, kan de ta kontakt med Ladegårdens Middelalderkontor på tlf. 22 19 44 68, eller sende en @-post til oslo.ladegaard@sensewave.com . Åpne omvisninger holdes i sommerhalvåret, men grupper mottas hele året, og konsertene ruller og går altså annenhver onsdag året rundt!

*Artikkelen er publisert i NFLnytt nr 43
mars 2004*